

O'zbekiston Respublikasi
Sog'liqni saqlash vazirining
2025 yil "23" iyundagi
180-sonli buyrug'iga
ilova

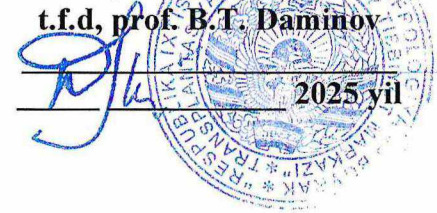
O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI SOG'LIQNI SAQLASH VAZIRLIGI

RESPUBLIKA NEFROLOGIYA VA BUYRAK TRANSPLANTATSIYASI IXTISOSLASHTIRILGAN ILMIY-AMALIY TIBBIYOT MARKAZI

TIBBIY YORDAM KO'RSATISHNING MILLIY KLINIK STANDARTI
FOKAL-SEGMENTAR GLOMERULOSKLEROZ

Toshkent - 2025 yil

"TASDIQLAYMAN"
Respublika ixtisoslashtirilgan nefrologiya va
buyrak transplantatsiyasi ilmiy-amaliy
tibbiyot markazi direktori
t.f.d, prof. B.T. Damirov

TIBBIY YORDAM KO'RSATISHNING MILLIY KLINIK STANDARTI
FOKAL-SEGMENTAR GLOMERULOSKLEROZ

Toshkent - 2025 yil

TIBBIY YORDAM KO'RSATISHNING MILLIY KLINIK STANDARTI

FOKAL-SEGMENTAR GLOMERULOSKLEROZ

XKT-10/11 kodi:	Nozologik nomi:	Ambulatoriya asosida diagnostika va davolash uchun nozologiya bilan shug'ullanadigan mutaxassislar		Statsionar sharoitlarda diagnostika va davolash uchun nozologiya bilan shug'ullanadigan mutaxassislar	
		Bosh nazorat mutaxassisi	Qo'shimcha jalb qilingan mutaxassislar	Bosh nazorat mutaxassisi	Qo'shimcha mutaxassislar jalb qilingan
N00.1	O'tkir nefritik sindrom. Fokal va segmentar glomerulyar shikastlanish	<ul style="list-style-type: none"> • Umumiy amaliyot shifokori; • Terapevtlar; • Nefrologlar; • Endokrinologlar; • Kardiologlar 	- yuqumli kasalliklar bo'yicha mutaxassis;	<ul style="list-style-type: none"> • Nefrologlar; • Endokrinologlar; • Kardiologlar; • Terapevtlar; 	<ul style="list-style-type: none"> - Yuqumli kasalliklar bo'yicha mutaxassis; - Otolaringolog; - Diyetolog; - Revmatolog; - Ekstrakorporal detoksikolog;
N01.1	Tez progressivlanuvchi nefritik sindrom. O'choqli va segmentar glomerulyar shikastlanish		- yuqumli kasalliklar bo'yicha mutaxassis;		<ul style="list-style-type: none"> - Otolaringolog; - Diyetolog; - Revmatolog; - Ekstrakorporal detoksikolog;
N02.1	Retsidivlanuvchi va barqaror gematuriya. O'choqli va segmentar glomerulyar shikastlanish		- yuqumli kasalliklar bo'yicha mutaxassis;		<ul style="list-style-type: none"> - Otolaringolog; - Diyetolog; - Revmatolog;

					<ul style="list-style-type: none"> - Ekstrakorporal detoksikolog;
N03.1	Surunkali nefritik sindromi. O'choqli va segmentar glomerulyar shikastlanish		- yuqumli kasalliklar bo'yicha mutaxassis;		<ul style="list-style-type: none"> - Yuqumli kasalliklar bo'yicha mutaxassis; - Otoloringolog; - Diyetolog; - Revmatolog; - Ekstrakorporal detoksikolog;
N04.1	Nefrotik sindromi. O'choqli va segmentar glomerulyar shikastlanish		- yuqumli kasalliklar bo'yicha mutaxassis;		<ul style="list-style-type: none"> - Yuqumli kasalliklar bo'yicha mutaxassis; - Otoloringolog; - Diyetolog; - Revmatolog; - Ekstrakorporal detoksikolog;
N05.1	Aniqlanmagan nefritik sindromi. O'choqli va segmentar glomerulyar shikastlanish		- yuqumli kasalliklar bo'yicha mutaxassis;		<ul style="list-style-type: none"> - Yuqumli kasalliklar bo'yicha mutaxassis; - Otoloringolog; - Diyetolog; - Revmatolog; - Ekstrakorporal detoksikolog;
N06.1	Izolyatsiyalangan proteinuriya aniqlangan morfologik tashxis bilan.		- yuqumli kasalliklar bo'yicha mutaxassis;		<ul style="list-style-type: none"> - Yuqumli kasalliklar bo'yicha

	O'choqli va segmentar glomerulyar shikastlanish				<ul style="list-style-type: none"> mutaxassis; - Otoloringolog; - Diyetolog; - Revmatolog; - Ekstrakorporal detoksikolog;
N07.1	Boshqa rubrikalarda tasniflanmagan irsiy nefropatiya. O'choqli va segmentar glomerulyar shikastlanish		<ul style="list-style-type: none"> - yuqumli kasalliklar bo'yicha mutaxassis; 		<ul style="list-style-type: none"> - Yuqumli kasalliklar bo'yicha mutaxassis; - Otoloringolog; - Diyetolog; - Revmatolog; - Ekstrakorporal detoksikolog;

FOKAL-SEGMENTAR GLOMERULOSKLEROZNI

rejali diagnostika, davolash, rehabilitatsiya va dispanterizatsiya chora tadbirlari

Diagnostika chora-tadbirlari	Tibbiy xizmatlarning nomi	Turi va darajasi bo'yicha tibbiy yordamni ko'rsatish					Minimal tekshiruvlar yoki tibbiy ko'riklar soni	Davolashning davomiyligi
		Ambulator yordam		Statsionar yordam*				
		OSHP	OP/KTMP	Tuman (shahar) kasalxonalar	Viloyat tibbiyot muassasalari	Respublika miqyosidagi tibbiyot muassasalari		
Asosiy mutaxassis (shifokor) ko'rigi	1. Shikoyatlari va anamnez 2. Ob'yektiv tekshirish 3. Fizikaviy va klinik tekshiruvlar	UASH	UASH Terapevt Nefrologlar	Terapevt Nefrolog	Nefrolog	Nefrolog	4	Davolashning davomiyligi: -18 yoshdan oshganlar uchun yiliga 1 marta Davolashning davomiyligi: Agar xavf omili aniqlanmagan bo'lsa: 7-10 kun; - xavf omili aniqlanganda: 10-14 kun yoki holati yaxshilanmaguncha
Eslatma : Agar hududda mutaxassis bo'lmasa, bemorlar qo'shni tuman yoki viloyat shifoxonasiga yuboriladi .								
Mutaxassis (shifokor) ko'rigi (qo'shimcha)	1. Shikoyatlari va anamnez 2. Ob'yektiv tekshirish 3. Fizikaviy va klinik tekshiruvlar	-	Endokrinolog	Yuqumli kasalliklar shifokori; Otolaringolog; Diyetolog; Revmatolog; Ekstrakorporal detoksikolog;	Yuqumli kasalliklar shifokori; Otolaringolog; Diyetolog; Revmatolog; Ekstrakorporal detoksikolog;	Yuqumli kasalliklar shifokori; Otolaringolog; Diyetolog; Revmatolog; Ekstrakorporal detoksikolog;	1	Davolashning davomiyligi: so'rov bo'yicha Davolashning davomiyligi: 10-14 kungacha
Eslatma : agar yondosh kasalliklar mavjud bo'lsa yoki aniqlansa, Tibbiy muassasalar darajasidagi ko'rsatmalarga muvofiq, mutaxassis bilan qo'shimcha maslahat o'tkaziladi.								
Asosiy laboratoriya	1. Umumiy qon taxlili, QIV	+	+	+	+	+	4	

tekshiruvlari	2. Umumiy peshob taxlili, Nechiporenko	+	+	+	+	+	4	
	3. Biokimyoviy qon tekshiruvi (mochevina, kreatinin, siydik kislotasi , ALT, AST, umumiy bilirubin, sistasin C, albumin, glyukoza, xolesterin, umumiy oqsil)	+	+	+	+	+	4	
	4. Koagulogramma	-	-	+	+	+	2	
	5. CKD-EPI Formulasi yordamida KFTni aniqlash	+	+	+	+	+	4	
	5. Lipid spektri	-	-	+	+	+	2	
Izoh : Agar bemorni tekshirish paytida yondosh kasalliklar aniqlansa, tibbiy muassasalar darajasidan kelib chiqqan holda ko'rsatmaga muvofiq qo'shimcha tekshiruvlar o'tkaziladi. Shu bilan birga, bemorga individual yondashsangiz, asosiy tekshirish usullari kengaytirilishi mumkin.								
Qo'shimcha laboratoriya sinovlari	1. Antibiotik ka sezuvchanlikni va qon sterilligini aniqlash uchun qon ekmasi.	-	-	+	+	+	2	
	2. Peshobnin g bacterial ekmasi	-	-	+	+	+	2	
	3. Kompliment C3; Kompliment C4; ANCA testi (antineyetrofil	-	-	+	+	+	2	

	<p>sitoplazmatik antitanalar); ANCA testi (sitoplazmatik - ANCA, cANCA) PANCA (perinuklear ANCA, PANCA); Anti-dsDNK qondagi ab ; Qonda Anti-La /SSB Ab ; Anti - Ro / SSA qondagi ab ; Anti GBM - Ab Fosfolipaza retseptorlariga antitanalar ; A2 (Anti-PLA2R); IgG Qon immunogrammas i (hujayraviy); ANA (antinuklear antitanalar); Kardiolipinga qarshi antitanalar(aCL), IgG va IgM ; Lupus antikoagulyantlar i (LA); beta-2-glikoprotein-I (ab2-GP-I) ga</p>							
--	---	--	--	--	--	--	--	--

	antikorlar; NGAL ;							
	3. Qonning KIM	-	-	-	+	+	4	
	4. Qondagi takrolimus miqdorini aniqlash	-	-	+	+	+	2	
	5. Tomoqdan surtma olish va antibiotikka sezgirlikni tekshirish	-	-	+	+	+	1	
	6. Immunogramma	-	-	+	+	+	1	

Eslatma : Laboratoriya tekshiruvlari ishtirok etuvchi shifokor tomonidan o'tkazilishi kerak va bu testlarning natijalari keyingi ixtisoslashtirilgan tekshiruvga yuboriladi. Takroriy laboratoriya tekshiruvlari faqat mutaxassis tomonidan tayinlangan yoki statsionar davolanish vaqtida amalga oshiriladi.

Asosiy instrumental tekshiruvlar	1. Jigar va buyraklarning ultratovush tekshiruvi	-	+	+	+	+	1	
	2. Quvuqning ultratovush tekshiruvi	-	+	+	+	+	1	
	3. Buyrak biopsiyasi	-	-	+	+	+	1	
	4. Buyrak va oyoq tomirlari ultratovushli doplerografiyasi (arteriyalari va vena)	-	+	+	+	+	1	
	5. Kokrak qafasi rentgenoskopiyasi yoki rentgenografiyasi	-	+	+	+	+	1	

Izoh : Agar bemorni tekshirish paytida yondosh kasalliklar aniqlansa, tibbiy muassasalar darajasidan kelib chiqqan holda ko'rsatmalarga muvofiq qo'shimcha tekshiruvlar o'tkaziladi.

Qo'shimcha instrumental tadqiqotlar	6. Buyraklar va kichik chanoq a'zolarining MSKT si	-	-	+	+	+	1	
	7. Ko'krak qafasi MSKT si	-	-	+	+	+	1	
	8. Elektrokardiografiya	-	+	+	+	+	4	
	9. Uretrotsistoskopiya	-	-	+	+	+	3	
	10. Agar qon bosimi oshsa, qondagi renin, angiotenzin va aldosteron darajasini tekshiring;	-	-	+	+	+	2	

Izoh : Agar bemorni tekshirish paytida yondosh kasalliklar aniqlansa, tibbiy muassasalar darajasidan kelib chiqqan holda ko'rsatmalarga muvofiq qo'shimcha tekshiruvlar o'tkaziladi. Instrumental diagnostika tekshiruvlari davolovchi shifokor tomonidan amalga oshiriladi. Agar boshqa darajadagi tibbiy muassasada davolanish uchun ko'rsatmalar mavjud bo'lsa, u tekshiruv nusxalari bilan birga yuboriladi.

Takroriy instrumental diagnostika tekshiruvi faqat ixtisoslashgan mutaxassisning ko'rsatmasi bo'yicha yoki statsionar davolanish vaqtida amalga oshiriladi.

OSHP - oilaviy shifokor punkti; OP - oilaviy poliklinika; KTVP - ko'p tarmoqli markaziy poliklinika; OSH-oilaviy shifokor, UTT - ultratovush tekshiruv, MSKT - multispiral kompyuter tomografiyasi;

Statsionar davolanishga ko'rsatma:

1) Bemorlarni rejali kasalxonaga yotqizish uchun ko'rsatmalar :

- 1) FSGS ga shubha qilinganda birlamchi diagnostika;
- 2) FSGS aniqlangan bemorlar:
 - a. proteinuriyani o'sishi;
 - b. birinchi marta aniqlangan nefrotik sindrom yoki gipoalbuminemiya bilan proteinuriya $>3,5 \text{ g/kun}/1,73 \text{ m}^2$ ni birga kelishi;
 - c. kasalxonaga yotqizish zaruriyat bo'lganida tashxislash yoki qiyosiy tashxislash uchun buyrak biopsiyasi yoki boshqa diagnostik tekshiruvlarni o'tkazish;
- 3) Dializ uchun kirishni shakllantirish;
- 4) Homiladorlik vaqtida;

- 5) FSGS yoki assotsirlangan patologik holatlarda IST ni davolash maqsadida o'tkazish;
6) Turli ko'rsatmalar bo'yicha operativ davoga tayyorlash.

(**MEDIKAMENTOZ DAVOLASH**)

Davolash choralari (birlamchi dori vositalari bilan davolash)		Turi va darajasi bo'yicha rejalashtirilgan tibbiy yordamni ko'rsatish					O'rtacha kunlik doza	Kurs dozasi
		Ambulator yordam		Statsionar yordam*				
		OS HP	OP/KTMP	tuman (shahar) kasalxonalar	Viloyat tibbiyot muassasalari	Respublika miqyosidagi tibbiyot muassasalari		
Dori vositasining (xalqaro patentlanmagan) nomi	Dori vositasining dozasi va qo'llash usuli							
Enalapril	5-20 mg tabletkalar	+	+	+	+	+	Doza, qo'llash usuli va muolaja individual ravishda tanlanadi.	Doza, qo'llash usuli va muolaja individual ravishda tanlanadi.
Ramipril	2,5-10 mg; tabletkalar	+	+	+	+	+	Doza, qo'llash usuli va muolaja individual ravishda tanlanadi.	Doza, qo'llash usuli va muolaja individual ravishda tanlanadi.
Perindopril	2-4 mg;	+	+	+	+	+	Doza, qo'llash usuli va muolaja individual ravishda tanlanadi.	Doza, qo'llash usuli va muolaja individual ravishda tanlanadi.
Lizinopril	10-40 mg tabletkalar	+	+	+	+	+	Doza, qo'llash usuli va muolaja individual ravishda	Doza, qo'llash usuli va muolaja individual

							tanlanadi.	ravishda tanlanadi.
Lozartan	25-100 mg tabletk	+	+	+	+	+	Doza, qo'llash usuli va muolaja individual ravishda tanlanadi.	Doza, qo'llash usuli va muolaja individual ravishda tanlanadi.
Valsartan	80-160 mg tabletk	+	+	+	+	+	Doza, qo'llash usuli va muolaja individual ravishda tanlanadi.	Doza, qo'llash usuli va muolaja individual ravishda tanlanadi.
Azilsartan medoksomil	40-80 mg tabletk	+	+	+	+	+	Doza, qo'llash usuli va muolaja individual ravishda tanlanadi.	Doza, qo'llash usuli va muolaja individual ravishda tanlanadi.
Amlodipin	5-10 mg tabletk	+	+	+	+	+	Doza, qo'llash usuli va muolaja individual ravishda tanlanadi.	Doza, qo'llash usuli va muolaja individual ravishda tanlanadi.
Lerkanidipin	10-20 mg tabletk	+	+	+	+	+	Doza, qo'llash usuli va muolaja individual ravishda tanlanadi.	Doza, qo'llash usuli va muolaja individual ravishda tanlanadi.
Rivaroksaban	15-20 mg tabletk	+	+	+	+	+	Doza, qo'llash usuli va muolaja individual ravishda tanlanadi.	Doza, qo'llash usuli va muolaja individual ravishda tanlanadi.

Apiksaban	2,5-5 mg tabletk	+	+	+	+	+	Doza, qo'llash usuli va muolaja individual ravishda tanlanadi.	Doza, qo'llash usuli va muolaja individual ravishda tanlanadi.
Enoksaparin natriy	4000-8000 anti-CA	-	-	+	+	+	Doza, qo'llash usuli va muolaja individual ravishda tanlanadi.	Doza, qo'llash usuli va muolaja individual ravishda tanlanadi.
Geparin	10000-25000 birlik / kun	-	-	+	+	+	Doza, qo'llash usuli va muolaja individual ravishda tanlanadi.	Doza, qo'llash usuli va muolaja individual ravishda tanlanadi.
Prednizolon	1 mg / kg / kun	+	+	+	+	+	Doza, qo'llash usuli va muolaja individual ravishda tanlanadi.	Doza, qo'llash usuli va muolaja individual ravishda tanlanadi.
Metilprednizolon	1-3 mg / kg / kun	+	+	+	+	+	Doza, qo'llash usuli va muolaja individual ravishda tanlanadi.	Doza, qo'llash usuli va muolaja individual ravishda tanlanadi.
Siklosparin	3 mg / kg / kun	+	+	+	+	+	Doza, qo'llash usuli va muolaja individual ravishda tanlanadi.	Doza, qo'llash usuli va muolaja individual ravishda tanlanadi.
Takrolimus		+	+	+	+	+	Doza, qo'llash usuli va muolaja	Doza, qo'llash usuli va

	4 mg / kun						individual ravishda tanlanadi.	muolaja individual ravishda tanlanadi.
Mikofenolat mofetil	1-2 g / kun	+	+	+	+	+	Doza, qo'llash usuli va muolaja individual ravishda tanlanadi.	Doza, qo'llash usuli va muolaja individual ravishda tanlanadi.
Mikofenol kislotasi	720-1440 mg / kun	+	+	+	+	+	Doza, qo'llash usuli va muolaja individual ravishda tanlanadi.	Doza, qo'llash usuli va muolaja individual ravishda tanlanadi.
Siklofosfamid	3-5 mg / kg / kun	-	-	+	+	+	Doza, qo'llash usuli va muolaja individual ravishda tanlanadi.	Doza, qo'llash usuli va muolaja individual ravishda tanlanadi.
Rituksimab	375 mg/ m ²	-	-	+	+	+	Doza, qo'llash usuli va muolaja individual ravishda tanlanadi.	Doza, qo'llash usuli va muolaja individual ravishda tanlanadi.
Azatioprin	1,5-2 mg / kun	+	+	+	+	+	Doza, qo'llash usuli va muolaja individual ravishda tanlanadi.	Doza, qo'llash usuli va muolaja individual ravishda tanlanadi.
Klopidogrel	75-150 mg / kun	+	+	+	+	+	Doza, qo'llash usuli va muolaja individual ravishda	Doza, qo'llash usuli va muolaja individual

							tanlanadi.	ravishda tanlanadi.
Dipiridamol	150-300 mg / kun	+	+	+	+	+	Doza, qo'llash usuli va muolaja individual ravishda tanlanadi.	Doza, qo'llash usuli va muolaja individual ravishda tanlanadi.
Eslatma : Dori vositalaridan foydalanish Sog'liqni saqlash vazirligining 2025 yil tasdiqlangan FSGS uchun "Milliy klinik protokol" bilan tartibga solinadi.								
Davolash choralari (qo'shimcha dori-darmonlar bilan davolash)		Turi va darajasi bo'yicha rejalashtirilgan tibbiy yordamni ko'rsatish					O'rtacha kunlik doza	Kurs dozasi
		Ambulator yordam		Statsionar yordam				
Dori (xalqaro noaniq nomi)	Preparatning dozasi va qo'llash usuli	OS HP	OP/KTMP	Tuman (shahar) kasalxonalar	Viloyat tibbiyot muassasalari	Respublika miqyosidagi tibbiyot muassasalari		
Reosorbilakt	200-400 ml / kun inyeksiya uchun eritma	+	+	+	+	+	Doza, qo'llash usuli va muolaja individual ravishda tanlanadi.	Doza, qo'llash usuli va muolaja individual ravishda tanlanadi.
Pentoksifillin	100-200 mg / kun inyeksiya uchun eritma tayyorlash	-	-	+	+	+	Doza, qo'llash usuli va muolaja individual ravishda tanlanadi.	Doza, qo'llash usuli va muolaja individual ravishda tanlanadi.
Natriy bikarbonat	4-200 ml / kun	+	+	+	+	+	Doza, qo'llash usuli va muolaja individual ravishda tanlanadi.	Doza, qo'llash usuli va muolaja individual ravishda tanlanadi.
Temir qo'shimchalari	100-200 mg / kun inyeksiya	+	+	+	+	+	Doza, qo'llash usuli va muolaja individual	Doza, qo'llash usuli va muolaja

	uchun eritma tayyorlash						ravishda tanlanadi.	individual ravishda tanlanadi.
Eritropoetin	4000-6000 IU / kun	+	+	+	+	+	Doza, qo'llash usuli va muolaja individual ravishda tanlanadi.	Doza, qo'llash usuli va muolaja individual ravishda tanlanadi.
Albumin	10-20% / 100 ml / kun	-	-	+	+	+	Doza, qo'llash usuli va muolaja individual ravishda tanlanadi.	Doza, qo'llash usuli va muolaja individual ravishda tanlanadi.
Torasemid	20-40 mg / kun	+	+	+	+	+	Doza, qo'llash usuli va muolaja individual ravishda tanlanadi.	Doza, qo'llash usuli va muolaja individual ravishda tanlanadi.
Furosemid	40-240 mg / kun	+	+	+	+	+	Doza, qo'llash usuli va muolaja individual ravishda tanlanadi.	Doza, qo'llash usuli va muolaja individual ravishda tanlanadi.
Etilmetilgidroksipiridin suksinat	400-500 mg / kun	+	+	+	+	+	Doza, qo'llash usuli va muolaja individual ravishda tanlanadi.	Doza, qo'llash usuli va muolaja individual ravishda tanlanadi.
Glutation	600-1200 mg / kun	+	+	+	+	+	Doza, qo'llash usuli va muolaja individual ravishda tanlanadi.	Doza, qo'llash usuli va muolaja individual ravishda tanlanadi.

								tanlanadi.
Tokoferol asetat	400 mg / kun	+	+	+	+	+	Doza, qo'llash usuli va muolaja individual ravishda tanlanadi.	Doza, qo'llash usuli va muolaja individual ravishda tanlanadi.
Plazmoferez	1-3 kurs	-	-	+	+	+	Doza, qo'llash usuli va muolaja individual ravishda tanlanadi.	Doza, qo'llash usuli va muolaja individual ravishda tanlanadi.
Gemodializ	1-10 kurs	-	-	+	+	+	Doza, qo'llash usuli va muolaja individual ravishda tanlanadi.	Doza, qo'llash usuli va muolaja individual ravishda tanlanadi.

Eslatma : Dori vositalaridan foydalanish Sog'liqni saqlash vazirligining 2025 yil tasdiqlangan FSGS uchun "Milliy klinik protokol" bilan tartibga solinadi.

(REJALI JARROXLIK AMALIYOTI)

Davolash choralari (jarrohlik davolash)	Turi va darajasi bo'yicha tibbiy yordamni rejalashtirilgan ko'rsatish				
	Ambulator yordam		Statsionar yordam		
Jarrohlik amaliyoti /muassasalar/ davolash nomi	OSHP	OP/KTMP	Tuman (shahar) kasalxonalari	Viloyat tibbiyot muassasalari	Respublika miqyosidagi tibbiyot muassasalari
Eslatma : Agar jarroxlik aralashuvlar nefrologlar tomonidan amalga oshirilmasa, jarroxlik aralashuvga ko'rsatmalarni urolog nazorati ostida amalga oshiriladi.					

(DAVOLOVCHI OVQATLANISH/PARHEZ)

Parhez	Turi va darajasi bo'yicha tibbiy yordamni rejalashtirilgan ko'rsatish				
	Ambulator yordam		Statsionar yordam		
Pargaz jadvali va uning davomiyligi	OSHP/OP	KTMP	Tuman (shahar) kasalxonalari	Viloyat tibbiyot muassasalari	Respublika miqyosidagi tibbiyot muassasalari
№7 va 7A-sonli parhezning davomiyligi davolanish muddatiga qarab individual ravishda belgilanadi.	+	+	+	+	+
Davolanishdan keyin kasallikning qaytalanishini oldini olish uchun parhezga rioya qilish tavsiya etiladi.	+	+	+	+	+

FOKAL SEGMENTAR GLOMERULOSKLEROZDA SHOSHILINCH TIBBIY YORDIM

Diagnostika choralari	Tibbiy xizmatlarning nomi	Turlari va darajasi bo'yicha shoshilinch tibbiy yordam					Yordam yoki tadqiqotning minimal miqdori	Davolashning davomiyligi
		Ambulator yordam		Statsionar yordam				
		TTYo/uyda	OP/QVP/KTMP	Tumanlararo shoshilinch tibbiy yordam markazi	Respublika shoshilinch yordam markazi hududiy filiali	Respublika shoshilinch yordam markazi		
Boshlang'ich mutaxassis (shifokor) bilan maslaxatlashuv	1. Shikoyatlar va anamnez 2. Obyektiv tekshirish 3. Fizikaviy va klinik tadqiqotlar	Oila shifokori/tez yordam shifokori	Oila shifokori / nefrolog	Terapevt Nefrolog	Terapevt Nefrolog Revmatolog Endokrinolog	Terapevt Nefrolog Revmatolog Endokrinolog	2	Shoshilinch holat o'tib ketguncha
Eslatma : Agar bemorni tekshirish paytida o'tkir yondosh kasalliklar aniqlansa, tibbiy muassasalar darajasini hisobga olgan holda ko'rsatmalarga muvofiq mutaxassislar bilan qo'shimcha maslahatlar o'tkaziladi.								
Mutaxassis (shifokor) bilan maslahatlashish (qo'shimcha)	1. Shikoyatlar va anamnez 2. Obyektiv tekshirish 3. Fizikaviy va klinik tadqiqotlar	-	Terapevt, nevrolog	Endokrinolog, nevrolog, otolaringolog	Endokrinolog, nevrolog, otolaringolog	Endokrinolog, nevrolog, otolaringolog	2	Shoshilinch holat o'tib ketguncha
Eslatma : (agar ko'rsatilgan bo'lsa), agar kerak bo'lsa, tibbiy muassasalar darajasidan kelib chiqqan holda qo'shimcha mutaxassislar jalb qilinadi .								
Asosiy laboratoriya tekshiruvlari	1. Umumiy qon tekshiruvi	+	+	+	+	+	3	
	2. Umumiy peshob tekshiruvi	+	+	+	+	+	3	
	3. Biokimyoviy qon tekshiruvi (mochevina, kreatinin, siydik kislotasi , ALT, AST, umumiy bilirubin, Sistasin C, albumin, glyukoza, xolesterin, umumiy oqsil)	+	+	+	+	+	3	
	4. Koagulogramma	+	+	+	+	+	3	
	5. CKD-EPI Formulasi yordamida KFTni aniqlash	+	+	+	+	+	3	

	6. Lipid spektri	-	+	+	+	+	3	
Eslatma : Agar bemorda yondosh kasalliklar bo'lsa, tibbiy muassasalar darajasida qo'shimcha laboratoriya tekshiruvlari o'tkaziladi.								
Qo'shimcha laboratoriya sinovlari	1. Qonni sterillik va antibiotiklarga sezgirligini aniqlash uchun qon tekshiruvi.	-	-	-	+	+	2	
	3 Kompliment C3; Kompliment C4; ANCA testi (antineyetrofil sitoplazmatik antitanalar); ANCA testi (sitoplazmatik - ANCA, cANCA) PANCA (perinuklear ANCA, PANCA); Anti-dsDNK qondagi Ab ; Qonda Anti-La /SSB Ab ; Anti - Ro / SSA qondagi ab ; Anti GBM - Ab Fosfolipaza retseptorlariga antitanalar ; A2 (Anti-PLA2R); IgG Qon immunogrammasi (hujayraviy); ANA (antinuklear antitanalar); Kardiolipinga qarshi antitanalar(aCL), IgG va IgM ; Lupus	-	-	-	+	+	2	

	antikoagulyantlari (LA); beta-2-glikoprotein-I (ab2-GP-I) ga antikorlar; NGAL ;							
	3. Kislota ishqor muvozanati (KShS)	-	-	-	+	+	2	
	4. Qondagi takrolimus miqdolini aniqlash	-	-	+	+	+	2	
Eslatma : Agar bemorga shoshilinch jarroxlik yoki muolajalar rejalashtirilgan bo'lsa, tibbiy muassasalar darajasiga qarab qo'shimcha tekshiruvlar o'tkaziladi.								
Asosiy instrumental tadqiqotlar	1. Jigar va buyraklarning ultratovush tekshiruvi	-	+	+	+	+	2	
	2. Quvuqning ultratovush tekshiruvi	-	+	+	+	+	2	
	3. Buyrak biopsiyasi	-	-	+	+	+	1	
	4. Buyrak va oyoq tomirlari ultratovushli doplerografiyasi (arteriyalari va vena)	-	+	+	+	+	2	
	5. Kokrak qafasi rentgenoskopiyasi yoki rentgenografiyasi	-	-	+	+	+	1	
Eslatma : Agar bemorni tekshirish paytida o'tkir yondosh kasalliklar aniqlansa, tibbiy muassasalar darajasidan kelib chiqqan holda ko'rsatmalarga muvofiq instrumental tadqiqotlar o'tkaziladi.								
Qo'shimcha instrumental tadqiqotlar	6. Buyraklar va kichik chanoq a'zolarining MSKT si	-	-	+	+	+	1	
	7. Ko'krak qafasi MSKT si							
	8. Elektrokardiografiya							
	9. Uretrotsistoskopiya	-	-	+	+	+	1	
	10. Agar qon bosimi oshsa, qondagi renin, angiotenzin va aldosteron darajasini tekshiring;	-	-	+	+	+	1	
Eslatma: (ko'rsatkichlar bo'yicha) Agar bemorni tekshirish paytida o'tkir yondosh kasalliklar aniqlansa, tibbiy muassasalar darajasidagi ko'rsatmalarga								

muvofiq qo'shimcha instrumental tadqiqotlar o'tkaziladi.

SHTYo - shoshilinch tibbiy yordam; OSHP - oilaviy shifokor punkti; OP - oilaviy poliklinika; KTMP- ko'p tarmoqli markaziy klinika; OSH-oilaviy shifokor, R SHTYoIM va uning hududiy filiallari

*** Shoshilinch kasalxonada davolanish uchun ko'rsatmalar:**

- O'BSH rivojlanishi yoki rivojlanishiga shubha (6 soat davomida diurez tezligining $<0,5$ ml/kg/soatga kamayishi yoki qon kreatininining 7 kun davomida boshlang'ich darajasidan $>50\%$ ortishi yoki 48 soat ichida qon kreatininining >26 mkmol/l ga oshishi);
- KFT ning tez progressiv pasayishi va/yoki qonda kreatinin darajasining oshishi (3 oy ichida $>50\%$ ga);
- suv-elektrolitlar buzilishi va atsidoz (suyuqlikning yo'qolishi va gipovolemiya, giperkalemiya, gipokalemiya, giponatremiya, metabolik atsidoz, dekompensatsiyalangan);
- shoshilinch davolanishni talab qiluvchi quyidagi asoratlarning har biri, shu jumladan dializni boshlash: markaziy asab tizimining disfunktsiyasi; serozit; metabolik atsidozning dekompensatsiyasi; giperkalemiya; nazoratsiz gipergidrotatsiya (anasarka, o'pka shishi) va arterial gipertenziya; kuchli protein-energiya yetishmovchiligi;
- ambulator davoga chidamli arterial gipertenziya (shu jumladan gipertonik kriz);
- KFT ning yangi aniqlangan pasayishi < 30 ml/min/1,73 m².

(MEDIKAMENTOZ DAVO)

Davolash choralari (birlamchi dori vositalari bilan davolash)		Turlari va darajasi bo'yicha shoshilinch tibbiy yordam					O'rtacha kunlik doza	Kurs dozasi
		Ambulator yordam		Statsionar yordam*				
		TTY o	OP/KTMP	Tumanlar aro shoshilinch tibbiy yordam markazi	Respublika shoshilinch yordam markazi hududiy filiali	Respublika shoshilinch yordam markazi		
Dori vositasining nomi (xalqaro patentlanmagan)	Dori vositasining dozasi va qo'llash usuli							
Enalapril	5-20 mg tabletkalar	+	+	+	+	+	Doza, qo'llash usuli va muolaja individual ravishda tanlanadi.	Doza, qo'llash usuli va muolaja individual ravishda tanlanadi.
Ramipril	2,5-10 mg; tabletkalar	+	+	+	+	+	Doza, qo'llash usuli va muolaja individual ravishda tanlanadi.	Doza, qo'llash usuli va muolaja individual ravishda tanlanadi.
Perindopril	2-4 mg;	+	+	+	+	+	Doza, qo'llash usuli va muolaja individual ravishda tanlanadi.	Doza, qo'llash usuli va muolaja individual ravishda tanlanadi.
Lizinopril	10-40 mg tabletkalar	+	+	+	+	+	Doza, qo'llash usuli va muolaja individual ravishda tanlanadi.	Doza, qo'llash usuli va muolaja individual ravishda tanlanadi.
Lozartan	25-100 mg tabletkalar	+	+	+	+	+	Doza, qo'llash usuli va muolaja individual ravishda tanlanadi.	Doza, qo'llash usuli va muolaja individual ravishda tanlanadi.

							tanlanadi.	ravishda tanlanadi.
Valsartan	80-160 mg tabletk	+	+	+	+	+	Doza, qo'llash usuli va muolaja individual ravishda tanlanadi.	Doza, qo'llash usuli va muolaja individual ravishda tanlanadi.
Azilsartan medoksomil	40-80 mg tabletk	+	+	+	+	+	Doza, qo'llash usuli va muolaja individual ravishda tanlanadi.	Doza, qo'llash usuli va muolaja individual ravishda tanlanadi.
Amlodipin	5-10 mg tabletk	+	+	+	+	+	Doza, qo'llash usuli va muolaja individual ravishda tanlanadi.	Doza, qo'llash usuli va muolaja individual ravishda tanlanadi.
Lerkanidipin	10-20 mg tabletk	+	+	+	+	+	Doza, qo'llash usuli va muolaja individual ravishda tanlanadi.	Doza, qo'llash usuli va muolaja individual ravishda tanlanadi.
Rivaroksaban	15-20 mg tabletk	+	+	+	+	+	Doza, qo'llash usuli va muolaja individual ravishda tanlanadi.	Doza, qo'llash usuli va muolaja individual ravishda tanlanadi.
Apiksaban	2,5-5 mg tabletk	+	+	+	+	+	Doza, qo'llash usuli va muolaja individual ravishda tanlanadi.	Doza, qo'llash usuli va muolaja individual ravishda tanlanadi.

Enoksaparin natriy	4000-8000 anti-CA	-	-	+	+	+	Doza, qo'llash usuli va muolaja individual ravishda tanlanadi.	Doza, qo'llash usuli va muolaja individual ravishda tanlanadi.
Geparin	10000-25000 birlik / kun	-	-	+	+	+	Doza, qo'llash usuli va muolaja individual ravishda tanlanadi.	Doza, qo'llash usuli va muolaja individual ravishda tanlanadi.
Prednizolon	1 mg / kg / kun	+	+	+	+	+	Doza, qo'llash usuli va muolaja individual ravishda tanlanadi.	Doza, qo'llash usuli va muolaja individual ravishda tanlanadi.
Metilprednizolon	1-3 mg / kg / kun	+	+	+	+	+	Doza, qo'llash usuli va muolaja individual ravishda tanlanadi.	Doza, qo'llash usuli va muolaja individual ravishda tanlanadi.
Siklosporin	3 mg / kg / kun	+	+	+	+	+	Doza, qo'llash usuli va muolaja individual ravishda tanlanadi.	Doza, qo'llash usuli va muolaja individual ravishda tanlanadi.
Takrolimus	4 mg / kun	+	+	+	+	+	Doza, qo'llash usuli va muolaja individual ravishda tanlanadi.	Doza, qo'llash usuli va muolaja individual ravishda tanlanadi.
Mikofenolat mofetil		+	+	+	+	+	Doza, qo'llash usuli va muolaja	Doza, qo'llash usuli va

	1-2 g / kun						individual ravishda tanlanadi.	muolaja individual ravishda tanlanadi.
Mikofenol kislotasi	720-1440 mg / kun	+	+	+	+	+	Doza, qo'llash usuli va muolaja individual ravishda tanlanadi.	Doza, qo'llash usuli va muolaja individual ravishda tanlanadi.
Siklofosfamid	3-5 mg / kg / kun	-	-	+	+	+	Doza, qo'llash usuli va muolaja individual ravishda tanlanadi.	Doza, qo'llash usuli va muolaja individual ravishda tanlanadi.
Rituksimab	375 mg/ m ²	-	-	+	+	+	Doza, qo'llash usuli va muolaja individual ravishda tanlanadi.	Doza, qo'llash usuli va muolaja individual ravishda tanlanadi.
Azatioprin	1,5-2 mg / kun	+	+	+	+	+	Doza, qo'llash usuli va muolaja individual ravishda tanlanadi.	Doza, qo'llash usuli va muolaja individual ravishda tanlanadi.
Klopidogrel	75-150 mg / kun	+	+	+	+	+	Doza, qo'llash usuli va muolaja individual ravishda tanlanadi.	Doza, qo'llash usuli va muolaja individual ravishda tanlanadi.
Dipiridamol	150-300 mg / kun	+	+	+	+	+	Doza, qo'llash usuli va muolaja individual ravishda	Doza, qo'llash usuli va muolaja individual

							tanlanadi.	ravishda tanlanadi.
Eslatma : Dori vositalaridan foydalanish Sog'liqni saqlash vazirligining 2025 yil tasdiqlangan FSGS uchun "Milliy klinik protokol" bilan tartibga solinadi.								
Davolash choralari (qo'shimcha dori-darmonlar bilan davolash)		Turlari va darajasi bo'yicha shoshilinch tibbiy yordam					O'rtacha kunlik doza	Kurs dozasi
		Ambulator yordam		Statsionar yordam				
Dori vositasining (xalqaro patentlanmagan nomi)	Dori vositasining dozasi va qo'llash usuli	TTY o	OP/KTMP	Tumanlar aro shoshilinch tibbiy yordam markazi	Respublika shoshilinch yordam markazi hududiy filiali	Respublika shoshilinch yordam markazi		
Reosorbilakt	200-400 ml / kun inyeksiya uchun eritma	+	+	+	+	+	Doza, qo'llash usuli va muolaja individual ravishda tanlanadi.	Doza, qo'llash usuli va muolaja individual ravishda tanlanadi.
Pentoksifillin	100-200 mg / kun inyeksiya uchun eritma tayyorlash	-	-	+	+	+	Doza, qo'llash usuli va muolaja individual ravishda tanlanadi.	Doza, qo'llash usuli va muolaja individual ravishda tanlanadi.
Natriy bikarbonat	4-200 ml / kun	+	+	+	+	+	Doza, qo'llash usuli va muolaja individual ravishda tanlanadi.	Doza, qo'llash usuli va muolaja individual ravishda tanlanadi.
Temir qo'shimchalari	100-200 mg / kun inyeksiya uchun eritma tayyorlash	+	+	+	+	+	Doza, qo'llash usuli va muolaja individual ravishda tanlanadi.	Doza, qo'llash usuli va muolaja individual ravishda tanlanadi.
Eritropoetin	4000-6000 IU / kun	+	+	+	+	+	Doza, qo'llash usuli va muolaja	Doza, qo'llash usuli va

							individual ravishda tanlanadi.	muolaja individual ravishda tanlanadi.
Albumin	10-20% / 100 ml / kun	-	-	+	+	+	Doza, qo'llash usuli va muolaja individual ravishda tanlanadi.	Doza, qo'llash usuli va muolaja individual ravishda tanlanadi.
Torasemid	20-40 mg / kun	+	+	+	+	+	Doza, qo'llash usuli va muolaja individual ravishda tanlanadi.	Doza, qo'llash usuli va muolaja individual ravishda tanlanadi.
Furosemid	40-240 mg / kun	+	+	+	+	+	Doza, qo'llash usuli va muolaja individual ravishda tanlanadi.	Doza, qo'llash usuli va muolaja individual ravishda tanlanadi.
Etilmetilgidroksipiridin suksinat	400-500 mg / kun	+	+	+	+	+	Doza, qo'llash usuli va muolaja individual ravishda tanlanadi.	Doza, qo'llash usuli va muolaja individual ravishda tanlanadi.
Glutation	600-1200 mg / kun	+	+	+	+	+	Doza, qo'llash usuli va muolaja individual ravishda tanlanadi.	Doza, qo'llash usuli va muolaja individual ravishda tanlanadi.
Tokoferol asetat	400 mg / kun	+	+	+	+	+	Doza, qo'llash usuli va muolaja individual ravishda	Doza, qo'llash usuli va muolaja individual

							tanlanadi.	ravishda tanlanadi.tanlanadi. .
Plazmoferez	1-3 kurs	-	-	+	+	+	Doza, qo'llash usuli va muolaja individual ravishda tanlanadi.	Doza, qo'llash usuli va muolaja individual ravishda tanlanadi.
Gemodializ	1-10 kurs	-	-	+	+	+	Doza, qo'llash usuli va muolaja individual ravishda tanlanadi.	Doza, qo'llash usuli va muolaja individual ravishda tanlanadi.
Eslatma : Dori vositalaridan foydalanish Sog'liqni saqlash vazirligining 2025 yil tasdiqlangan FSGS uchun "Milliy klinik protokol" bilan tartibga solinadi.								

(FAVQULODDA VA SHOSHILINCH JARROXLIK ARALASHUVI)

Davolash choralari (Operativ davolash)	Turi va darajasi bo'yicha tibbiy yordam ko'rsatish				
	Ambulator yordam		Statsionar yordam		
Operatsiya/aralashuv/davolanish nomi	TTYo	OP/KTMP	Tumanlararo shoshilinch tibbiy yordam markazi	Respublika shoshilinch yordam markazi hududiy filiali	Respublika shoshilinch yordam markazi
Eslatma: Agar jarroxlik aralashuvlar nefrolog bo'lmaganlar tomonidan amalga oshirilsa, jarroxlik aralashuvga ko'rsatmalarni aniqlashda urolog nazorati ostida o'tkaziladi.					

(DAVOLOVCHI PARHEZ/PARHEZ)

Parhez	Tez yordam va shoshilinch tibbiy yordam darajasi va turi bo'yicha				
	Ambulator yordam		Statsionar yordam		
Parhez jadvali va uning davomiyligi	TTYo /uyda	OP/ OSHP/ KTMP	Tumanlararo shoshilinch tibbiy yordam markazi	RShTYoIMning hududiy tez yordam filiali	Respublika shoshilinch tez yordam markazi
№7 va 7A-sonli parhez stolining davomiyligi davolanish muddatiga qarab individual ravishda belgilanadi.	+	+	+	+	+

DISPANSERIZATSIYA.

(“D” XISOBGA OLINGAN BEMORLAR NAZORATI)

Dispanser faoliyati	Tibbiy xizmatlarning nomi	TTYo/OP	KTMP	Tadbirlarning minimal soni	Dispanser nazorat davomiyligi
Mutaxassis (shifokor) ko'rigi	Shifokor tekshiruvi	+	+	3	1 yil
Eslatma: Davolanishdan keyin bemor 1 yilgacha umumiy amaliyot shifokori nazorati ostida bo'ladi.					
Laborator tekshiruvlar	1. Umumiy peshob taxlili	+	+	3	1 yil
	2. Umumiy qon taxlili	+	+	3	1 yil
	3. Biokimyoviy qon tekshiruvi	+	+	3	1 yil
Eslatma: Agar bemorning kasalligi buyrak funksiyasini buzilishi bilan yakunlansa, klinik monitoring doimiy ravishda amalga oshiriladi. Buyrak funksiyasi buzilishi bo'lmasa, bemor 1 yil davomida klinik kuzatuvda bo'ladi va har 3 oyda bir marta tekshiriladi.					
Instrumental tekshiruvlar	1. Buyraklarning ultratovush tekshiruvi	+	+	3	1 yil
	2. Qovuqning ultratovush tekshiruvi	+	+	3	1 yil
Eslatma: Agar bemorning kasalligi buyrak funksiyasining buzilishi bilan yakunlansa, klinik monitoring doimiy ravishda amalga oshiriladi. Buyrak funksiyasi bo'lmasa, bemor 1 yil davomida klinik kuzatuvda bo'ladi va har 3 oyda bir marta tekshiriladi.					

REABILITATSIYA.

Dispanser faoliyati	Tibbiy xizmatlarning nomi	TTYo/OP	KTMP	Tadbirlarning minimal soni	Dispanser nazorat davomiyligi
Mutaxassis (shifokor) ko'rigi	Shifokor tekshiruvi	+	+	2	Bir oygacha
Eslatma: Sog'liqni saqlash vazirligining 2025 yil tasdiqlangan FSGS uchun "Milliy klinik protokol" da berilgan reabilitatsiya bo'yicha tavsiyalar qo'llaniladi.					
Laborator tekshiruvlar	1. Umumiy peshob taxlili	+	+	2	Ko'rsatma bo'yicha
	2. Umumiy qon taxlili	+	+	2	Ko'rsatma bo'yicha
	3. Biokimyoviy qon tekshiruvi	+	+	2	Ko'rsatma bo'yicha
Eslatma: Surunkali piyelonefritni davolashdan so'ng ko'rsatmalarga muvofiq laboratoriya tekshiruvlari o'tkaziladi. Laboratoriya tekshiruvlari natijalariga ko'ra, agar kerak bo'lsa, nefrologning tekshiruvi belgilangan tartibda mutaxassisga yuboriladi.					
Instrumental tekshiruvlar	1. Buyraklarning ultratovush tekshiruvi	+	+	2	Ko'rsatma bo'yicha
	2. Qovuqning ultratovush tekshiruvi	+	+	2	Ko'rsatma bo'yicha
Eslatma: Surunkali piyelonefritni davolashdan so'ng ko'rsatmalarga muvofiq laboratoriya tekshiruvlari o'tkaziladi. Laboratoriya tekshiruvlari natijalariga ko'ra, agar kerak bo'lsa, nefrologning tekshiruvi belgilangan tartibda mutaxassisga yuboriladi.					

ПРОФИЛАКТИКА

Dispanser faoliyati	Tibbiy xizmatlarning nomi	TTYo/OP	KTMP	Tadbirlarning minimal soni	Profilaktika davomiyligi
Mutaxassis (shifokor) ko'rigi	Shifokorga tashrif buyurish paytida kasallikning oldini olish bo'yicha tavsiyalar beriladi.	+	+	2	Doimiy
Eslatma: Sog'liqni saqlash vazirligining 2025 yil tasdiqlangan FSGS uchun "Milliy klinik protokol" da berilgan reabilitatsiya bo'yicha tavsiyalar qo'llaniladi.					
Laborator tekshiruvlar	1. Umumiy peshob taxlili	+	+	2	Ko'rsatma bo'yicha
	2. Umumiy qon taxlili	+	+	2	Ko'rsatma bo'yicha
	3. Biokimyoviy qon tekshiruvi	+	+	2	Ko'rsatma bo'yicha
Eslatma: Agar kasallikning qaytalanishi aniqlansa yoki shubha qilingan bo'lsa, shifokor tomonidan tayinlangan laboratoriya tekshiruvlari o'tkaziladi. Laboratoriya tekshiruvlari natijalariga ko'ra, agar kerak bo'lsa, nefrolog tomonidan tekshiruv o'tkaziladi, u mutaxassisga yuboriladi belgilangan tartibda .					
Instrumental tekshiruvlar	1. Buyraklarning ultratovush tekshiruvi	+	+	2	Ko'rsatma bo'yicha
	2. Qovuqning ultratovush tekshiruvi	+	+	2	Ko'rsatma bo'yicha
Eslatma: Agar kasallikning qaytalanishi aniqlansa yoki shubha qilingan bo'lsa, shifokor tomonidan tayinlangan laboratoriya tekshiruvlari o'tkaziladi. Laboratoriya tekshiruvlari natijalariga ko'ra, agar kerak bo'lsa, nefrolog tomonidan tekshiruv o'tkaziladi, u belgilangan tartibda mutaxassisga yuboriladi.					